

Handläggare: Christer Edvardsson
Telefon: 08-508 28 977

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Mhn 2011-06-14 p. 18

KEMIKALIEINSPEKTIONENS REDOVISNING AV REGERINGSUPPDRAG OM BISFENOL A

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 001-1074/2011

Förvaltningens förslag till beslut

1. Föreslå kommunstyrelsen tillstyrka utredningens förslag.
2. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Kemikalieinspektionen (KemI) fick, i augusti 2010, ett regeringsuppdrag att utreda behovet av och förutsättningarna för ett nationellt förbud mot bisfenol A (BPA) i vissa plastprodukter. Utredningen skulle genomföras i samverkan med Livsmedelsverket och i fokus stod frågan om bisfenol A i nappflaskor av plast. Under utredningens gång har EU beslutat om ett förbud mot nappflaskor av BPA-baserad polykarbonat. Detta förbud medför att små barns exponering minskar och underlag för ytterligare generella förbud eller begränsningar av BPA saknas, enligt utredningens bedömning, för närvarande. Utredningen föreslår, mot bakgrund av kvarstående osäkerhet kring exponering och hur denna ska bedömas, ett antal åtgärder för att minska såväl den vetenskapliga osäkerheten kring effekterna av BPA som åtgärder för att minska befolkningens faktiska exponering.

Bakgrund

Befolkningen i allmänhet utsätts kontinuerligt för en låg BPA-exponering vars betydelse för känsliga grupper inte klart kan bedömas. Studier har visat att BPA kan överföras till foster och spädbarn från gravida och ammande kvinnor och att ämnet är hormonstörande. Det finns skilda åsikter både om riskerna vid lågdos-exponering och om innebörden av indirekt exponering av foster och spädbarn via modern.

Den största delen, 75 %, av den mängd BPA som produceras i västeuropa används i tillverkning av polykarbonat. Detta material används i sin tur främst i optiska applikationer som CD- och DVD-skivor, i elektrisk och elektronisk utrustning samt i byggnads- och fordonsindustrin. Endast en mindre del av polykarbonaten används inom medicinteknik eller i produkter som kommer i kontakt med livsmedel, t ex förpackningar och flaskor. Allmänt antas dock exponeringen huvudsakligen ske genom intag av mat och dryck. Vad avser förekomst av BPA i kassakvitton är exponeringen via hudkontakt.

Då spädbarn och små barn exponeras för betydligt högre doser/kg kroppsvikt än vuxna har utredningens arbete i första hand inriktats på den tidiga och kontinuerliga BPA-exponeringen för små barn.

Utredningens förslag

Utredningen anger att nuvarande kunskapsläge inte påvisar allvarliga risker för människors hälsa och att det saknas underlag för generella förbud eller begränsningar för användning av BPA. Utredningen föreslår, mot bakgrund av kvarstående osäkerhet kring exponering och hur denna ska bedömas, ett antal åtgärder för att minska såväl den vetenskapliga osäkerheten kring effekterna av BPA som åtgärder för att minska befolkningens faktiska exponering. Förslagen återges, mycket förkortat, nedan. En utförligare beskrivning finns i bilaga.

- *Följa Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) fortlöpande utvärdering om effekter av oral exponering för BPA.*
- *Stegvisa åtgärder inom Reach för minskad vetenskaplig osäkerhet genom att KemI bl a utvärderar lågdosstudier.*
- *Övervaka livsmedelsbranschens utbyte av produkter och förpackningar som kan avge BPA genom insatser av Livsmedelsverket.*
- *Undersökning av BPA-exponering från termopapper. Ytterligare undersökningar och dialog med branschen genom KemI.*
- *Kartläggning av vilka hårdplastmaterial för rörrenovering som kan avge BPA. Kemikalieinspektionen driver arbetet i samverkan med branschen och övriga berörda.*

- *Kartläggning av använda plastmaterial i leksaker och barnartiklar.* KemI driver arbetet i samverkan med branschen och övriga berörda.
- *Märkning av medicinteknisk utrustning för neonatalvård.* Ansvariga myndigheter bör få regeringens uppdrag att utreda detta.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen konstaterar inledningsvis att förbudet mot nappflaskor av BPA-baserad plast, tillsammans med branschens frivilliga åtgärder avseende epoxi-ytskikt i locken på barnmatsburkar, beräknas ha minskat små barns BPA-exponering med nära 50%. Övergång till BPA-fria kassakvitton är en annan åtgärd som minskar den totala exponeringen.

Förvaltningen delar utredningens uppfattning att det är viktigt att öka kunskapen om förekomst av och exponering för BPA och så långt möjligt skydda fr a små barn från exponering.

I Sverige finns ingen tillverkning av BPA och den industriella användningen är relativt begränsad – import av varor som tillverkats av BPA-baserade material tillför däremot betydande mängder. Förvaltningen anser mot denna bakgrund att utredningens förslag att, vid behov, verka för begränsningar på EU-nivå är logiskt.

Mot bakgrund av ovanstående tillstyrker miljöförvaltningen utredningens förslag.

Slut

Bilagor

1. Sammanfattning av Kemikalieinspektionens rapport nr 2/11